

DUCHOVNÍ MOST

Fukovský výběžek

Spojnice mezi duchovním a fyzickým

Matyáš Kytka

*bakalářská práce
letní semestr 2021*

*ateliér doc. Ing. arch. Petra Stolína
Ing. arch. Aleny Mičkové
Ing. arch. Martina Šamla*

*Fakulta umění a architektury
Technická univerzita v Liberci*

Prohlášení:

Byl jsem seznámen s tím, že na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem. Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

Toto jednoslovně pojmenované duchovní téma má v sobě obsahovat hned několik rozměrů. Úkolem zadání je prověřit uchazeče o bakalářský titul a jeho doposud získaných dovedností na poli architektury včetně komplexního myšlení. Již od počátku je cílem si projít intenzivní cestou hledání odpovědí od počátečního výběru místa, různorodých analýz mapujících toto téma duchovna a náboženství v takto silně ateistické společnosti našeho státu přes znovuobjevování tradic, smíření, respektu ke krajině a její paměti po aplikaci teorie filozofie architektury a netradičního typologického či konstrukčního řešení s důrazem na řešení prostorové.

Citlivý výběr místa s kvalitním potenciálem bude zcela určující pro celý vývoj návrhu. Definice konkrétního spirituálního programu bude dalším rozhodujícím momentem a hledání správného propojení krajiny a architektury bude žádoucím výsledkem. Jedná se o záměrné zpomalení a vnímání prostoru návrhu, který může být minimalizován až na dřevě. Hledání harmonie míry obyvatelného prostoru a krajiny je dovršením našeho vztahu v rovině osobní prostorové zkušenosti. Součástí zadání je i vlastní iniciativa v obstarávání podkladů a komunikace s místními úřady, komunitami, náboženskými spolky, obyvateli a pamětníky.

zadání	individuální vymezení
prolog	pochopení víry
neznámo	nedokončený příběh
analýza	hledání duchovní místo hraniční pásmo duch krajiny Šluknovský výběžek krajina spojnice, linie, body seznámení výběžek cesta osídlená krajina zapomenutá lidskost paměti
koncept	krajina ticha duchovní mosty zmizelý život symboly geometrie
návrh	cesta na konec emoční pocit z místa útvary hmotový návrh obecně konstrukční řešení materiál
budoucnost	
epilog	
poděkování	

Zadání mé práce reflektuje zapomenutou krajinu vzytečeno prstu. Místa, která se jeví jen v té největší potřebě nacházení vlastní víry. Stále častěji se ocitáme v situaci, kdy hledáme smíření vlastní duše. Motivaci a zážitky střídá úzkost a stres. Řešení našich problému a smíření s vlastním pocitem schováváme často za prášek velikosti hrášku. Ten dokonale otupí naši mysl a víru. Nemáme strach z vlastního vyhoření. Dává i bere. Přijdeme tak i o to podstatnější. Radost z maličkostí. Vlastní sebedůvěru ve své činy. Všechno jen proto, abychom mohli zařadit pomyslnou šestku. Tvoříme hranici mezi našim tělem a duší.

Pocit, jenž nás žene až na samotné místo pomyslného konce světa. Najít zde svůj klid. Krajina je nositelem děje. Zapomenutá obec Fukov díky svému neblahému osudu přišla o víru ve šťastný konec.

Skze architekturu se snažím projevít pokorné a křehké hranice, mezi smířením česko-německých vztahů. Místo pro odpočinek, spirituální meditaci skrze krajinu. Snažím se zvýraznit emoce, které by neměly být nikdy zapomenuty. Krajinu proměňuji v médium.

Vystavuji ji. Nechávám ji vyprávět svůj příběh.

Víra.

Pro mě tenká hranice.

*Často se modlíme za lepší konce, nebo třeba cestou
v letadle, když máme pocity strachu.*

Možná jen, kdy se nám to hodí.

Pro mě je víra klid v duši. Vnitřní meditace.

Součástí víry jsou obřady, symboly.

*Každý máme ten svůj. Někdo nosí křížek, někdo má
v peněžence kamínek.*

*Snažil jsem se svojí prací nenarušit tenký led mezi
věřícími a bezvěrci.*

*Reaguji svojí vnitřní vírou, kterou se snažím transpono-
vat do atmosféry prostoru.*

*Cílit na emoce a všechny smysly, na smíření vlastního
ducha spojeného s místem.*

*Nechci, aby byla architektura jen viděna, nýbrž hlavně
prožita.*

sám cestou

...

Začala tma.

Černočerná obloha s tíhou dopadá na zem a tvoří neprůhledný závoj. Nepropustnou stěnu.

Cítíš se ztracený. Nikdy si tu nebyl.

Dovedla tě sem tvoje víra.

Až na konec světa.

Pro vlastní klid pokračujeme krajinou.

Pokorně nás vtahuje do svého nitra.

Vlnící se zelené horizonty zdají se být jediným ukazatelem života v okolí několika kilometrů.

Had, který se kroutí pod vlivem těžkosti historie a času.

S každým dalším krokem začínám objevovat siluetu hmoty.

Působí jako brána mezi nebem a zemí.

Linie, spojující fyzické s nadpřirozeným.

Už jednou tu cítit byla.

Hledám zdárný konec rozepsané kapitoly.

ANALÝZA

Poznání, osobní dialog s krajinou.

Už od počátku jsem hledal místo, které by samo o sobě tvořilo vnitřní napětí mezi svojí historií a jejím návštěvníkem. Místo, jež prahne po neodkladné touze připomenutí, hledá nástroj k očistění. Ke smíření strastí, které musí nést. Hledám krajinu, jež má spirituální hodnoty.

Kontext.

Vrátit energii a život.

V tom tkví síla mého výběru.

Musí mít ve svém nitru zaklíčovanou duchovní hodnotu. Hodnotu, jež nám dodává právě tížený pocit vlastního ducha s tělem. Nutnost této atmosféry je pro mě klíčová. Odpadá potřeba umělého vytváření vnitřních pocitů.

Nalhávání.

Příběh bez konce spatřuji v hraničních pásmech. Krajině na první pohled dokonale čisté. Uvnitř však zraněné.

*Jsou to místa, které nás už od pohledu přitahují.
Tvoří pomyslnou bránu mezi nebem a zemí. Svatostánek
často postavený z darů místních. Jsou májek naděje. Sym-
bolem nalezení vlastní identifikace. Zvou nás dovnitř, aby-
chom pocítili vznešenou atmosféru, měřítkem dosahující
k majestátu.*

*Jejich výskyt směřoval k očistění svého okolí od nešťastných
událostí.*

*V historii tvořili základní kámen obcí, proměňujících se v měs-
ta. Neodmyslně se stávají po generace místem vyhledávání
útěchy, proseb, modliteb, pokání. Je místem odpovědí, které
hledáme v tom nejhlubším nitru lidského těla. V nitru sama
sebe. Bývají vyzobrazováni po boku až děsivého ticha, které
dokáže zklidnit duši a zpomalit myšlení.*

*Pohledem nás vede proud světla, ke kterému se upínáme
a daleko ho přehlížíme.*

Prožíváme ten moment celým tělem i svým duchem.

Řítila se jako velká voda. Brala obce, domovy, životy, svobodu.

Nikdo nesmí dovnitř, nikdo nesmí ven.

Kilometrové pruhy, které se nezastavily před lesy, budovami, lidmi, nikým. Přeměnili obrovské plochy úrodné půdy na pohřebiště „lepších“ zítřků. Krajina se stává nedotčeným místem. Dokonale uchovaným, zakonzervovaným.

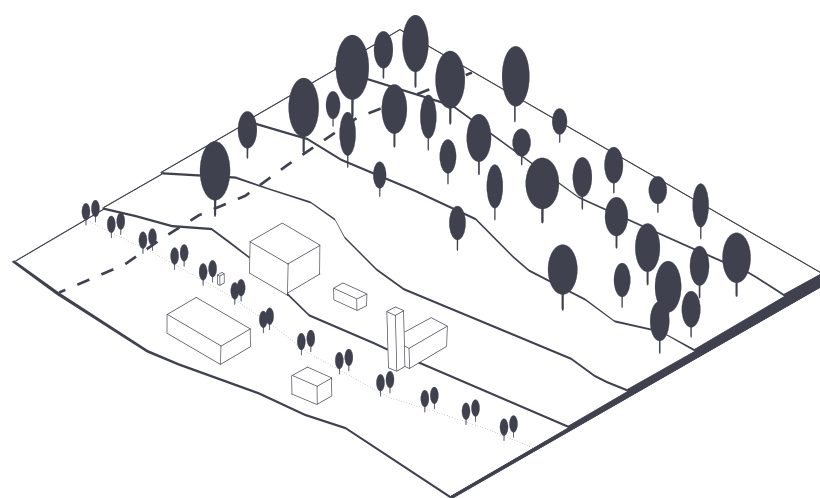
Přes čtyřicet let.

Dnes na těchto místech najdeme symboly, připomínající smutné příběhy. Mají v sobě zaklíčované osudy obyvatel a jejich způsob života.

Kamenné základy, obvodové stěny, boží muka, pomaličku mizející v zeleném moři.

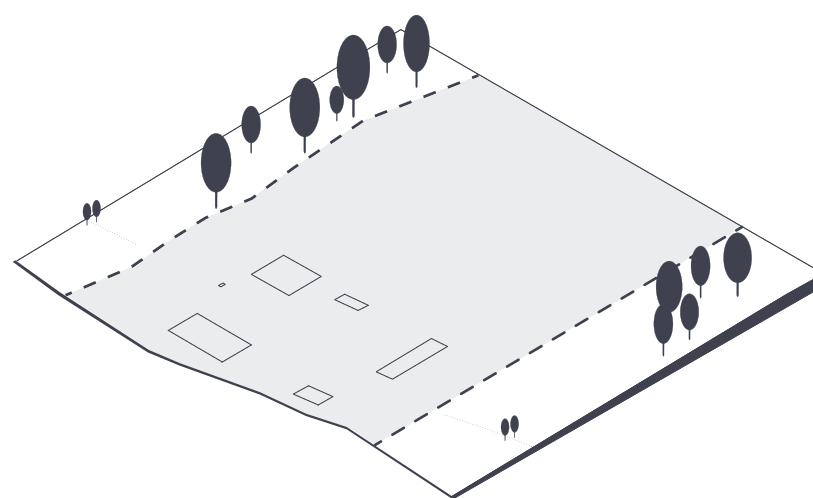
Propadliště dějin.

Souznění s přírodou

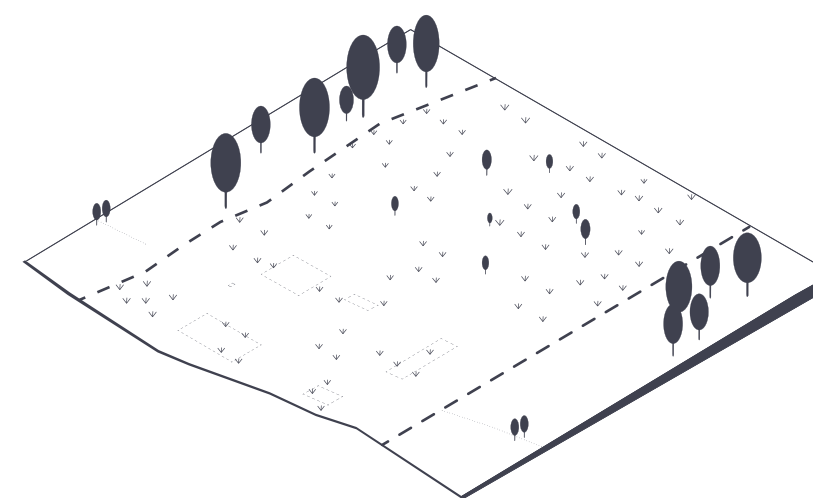
Poklidný život v pohraničí. Místní obyvatelé se adaptovali na život v zapomění. Terén krajiny byl často upravován do teraosvitých úrovní pro snazší obdělávání půdy.

Vyhlášení hraničního pásma.

Postupná proměna. Demolice obcí, důležitých cest, symbolů, přírody. Terén se vyrovnává do plynulé linie. Nesměl poskytovat úkryt při cestě skrze pásmo.

V místě pásma vzniká konzervace krajiny.

Transformace.

Po 35 letech se zvolna začíná opět navracet původní podoba přírody. Lidská přítomnost se už ovšem do těchto míst nejspíše nikdy nevrátí.

Místa se stávají propadlým dějin. Připomínkou jsou fragmenty bývalé existence.

Šluknovská krajina.

Zelené hřbety a údolí, vlnící se po severní hranici. Byla němým svědkem vyhnání, nepodařených útěků za svobodu. Novým životem.

Propletená pavučinou zašlých křížových cest a vyšlapaných stězek.

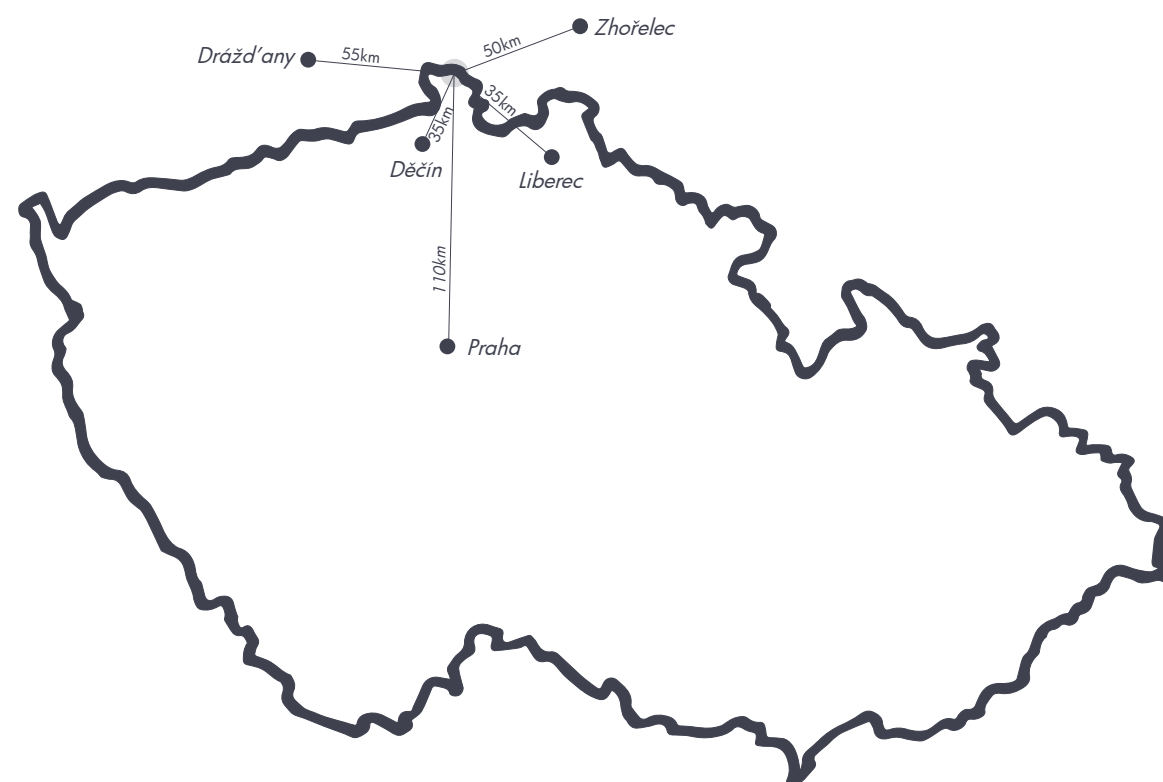
Skrytá paměť rozkveltých lučin a pahorků. Memento křivd a nenávisti zaniklých vesnic a jejich vyhnanců. Lesk bohatství a církevní moci prosvítající dějinami a odrážející se od bývalých základů kostelů, krčících se za horizonty. Lidé tu chodí pěšky, svazují se se zemí a zanechávají v ní stopy, jedni tu domov ztratili, druzí ho stále hledají.

Obraz krajiny s rozervanou duší.

Nachází se tu velké množství zaniklých římskokatolických kostelů v České republice.

Zmizely beze stop.

Ideální místo.

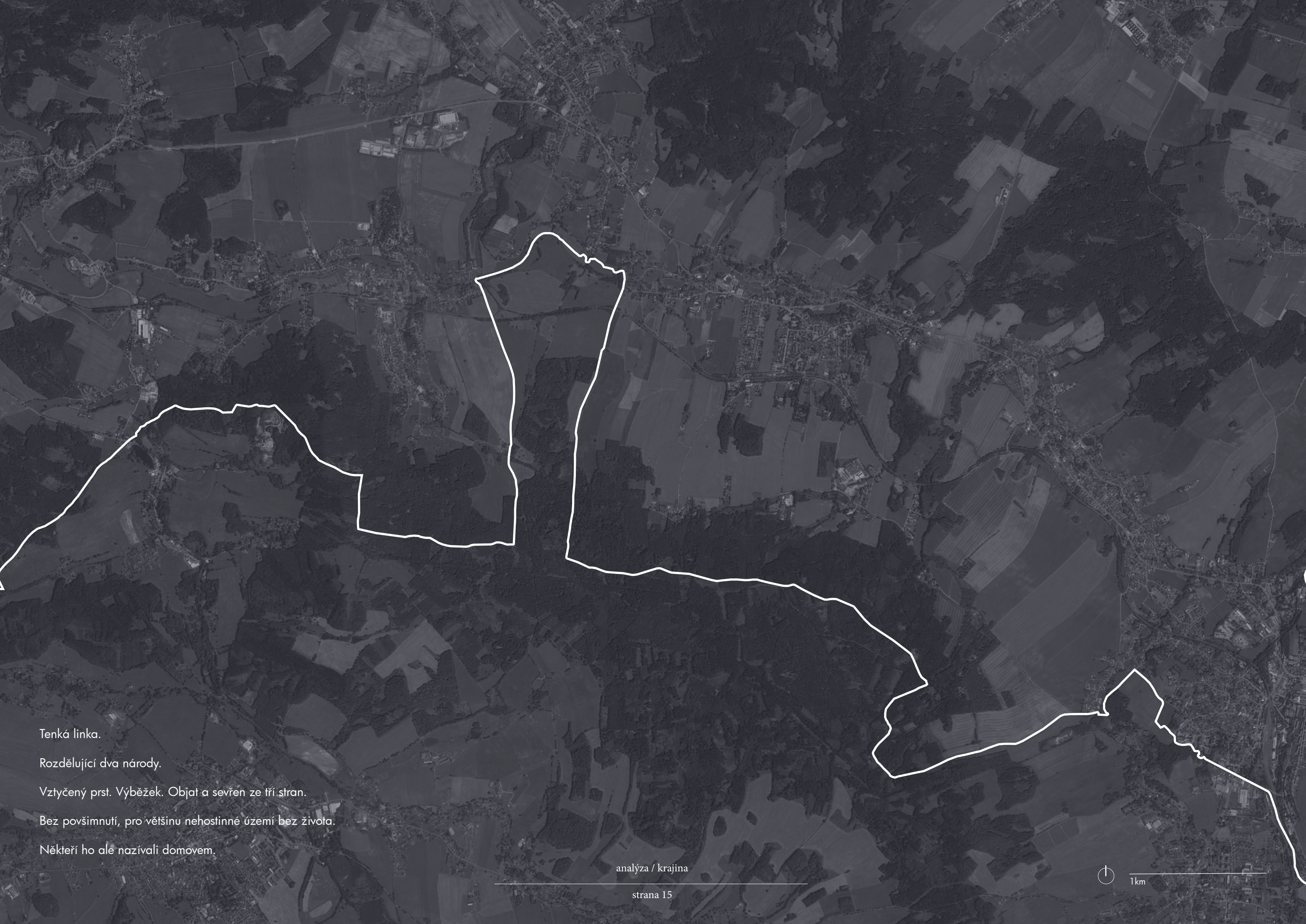

Bez hranice, fungující ruku v ruce, jako jeden svět.
Celý život žít v obklopení cizí zemí.

Kde začíná a kde končí jejich domov?

Prázdná - plná.
Obydlená - neobydlená.

Tenká linka.

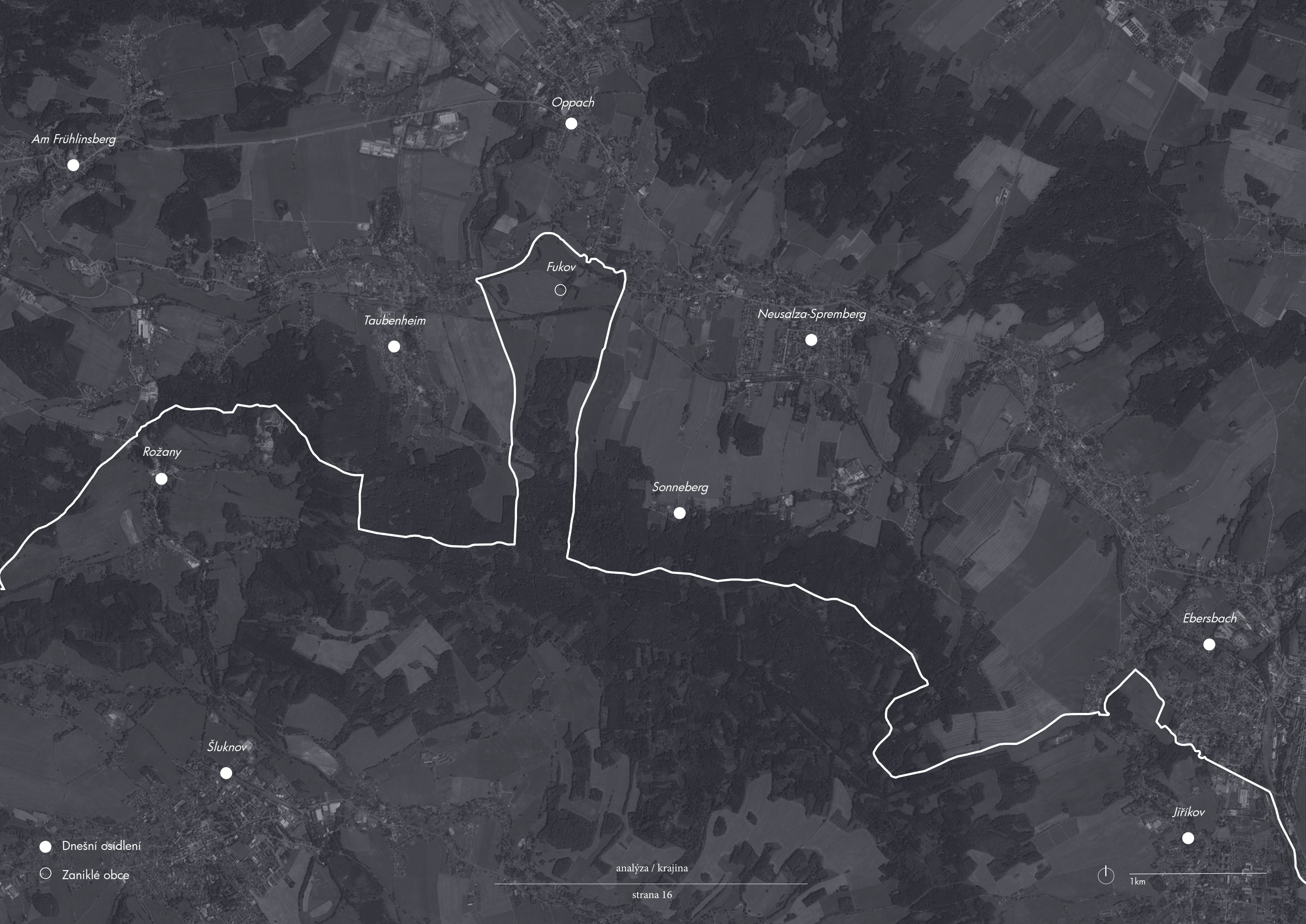
Rozdělující dva národy.

Vztyčený prst. Výběžek. Objat a sevřen ze tří stran.

Bez povšimnutí, pro většinu nehostinné území bez života.

Někteří ho ale nazívali domovem.

Am Frühlingsberg

Oppach

Fukov

Taubenheim

Neusalza-Spremberg

Sonneberg

Rožany

Šluknov

Ebersbach

Jiřikov

● Dnešní osídlení

○ Zaniklé obce

analýza / krajina

strana 16

1km

Wachtberg
352 m.n.m.

Steinklunsen
437 m.n.m.

Hochberg
368 m.n.m.

Krahnberg
338 m.n.m.

Hahneberg
410 m.n.m.

Schalberg
348 m.n.m.

Fuchseberg
422 m.n.m.

Brandbusch
443 m.n.m.

Taubenberg
458 m.n.m.

?
380 m.n.m.

Hanscheberg
393 m.n.m.

Sonneberg
458 m.n.m.

Rožanský vrch
412 m.n.m.

Lučina
407 m.n.m.

Vrchovina
401 m.n.m.

Ziegelberg
374 m.n.m.

Jitrovník
509 m.n.m.

▲ Morfologie

analýza / krajina

strana 17

1km

Trať č. 235.

Peážní dráha. Jediná dochovaná.

Koleje cizí země.

Spojující Drážďany s Žitavou.

1 096 metrů dlouhý úsek, křižující naše území.

47 vteřin, kdy se pravidelně vrátí na území lidská stopa.

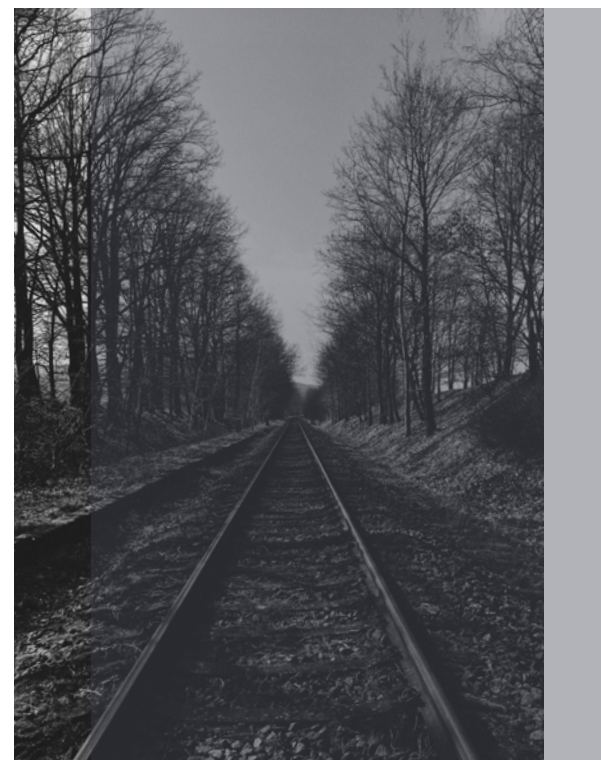
Sto čtyřicet let projíždí. Zažila lepší chvíle rozkvětu, ale i pády celé osady. Bez zastavení.

Dlouho se uvažovalo o vzniku malého nástupiště, to ale nikdy nebylo dokončeno.

Je tak pouhým symbolem. Chvilkovou stopáží.

Nachvilku to ve Fukově zase žije.

Na pár vteřin.

Am Frühlinsberg

Oppach

Fukov

Taubenheim

Neusalza-Spremberg

Sonneberg

Rožany

Šluknov

Ebersbach

Jiříkov

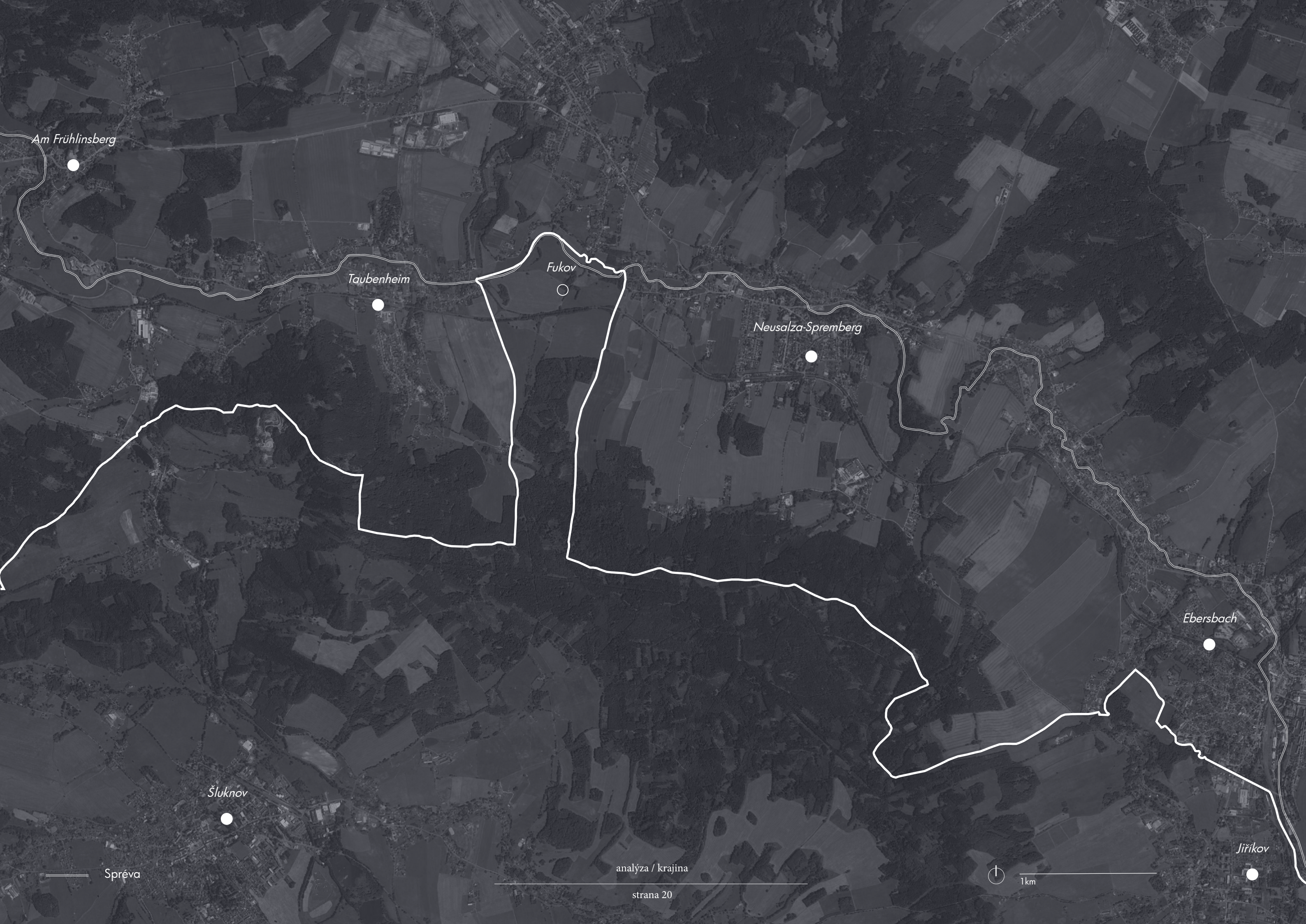
----- Německá vlaková peážní trať

analýza / krajina

strana 19

1km

Am Frühlingsberg

Taubenheim

Fukov

Neusalza-Spremberg

Šluknov

Ebersbach

Jiříkov

Správa

analýza / krajina

strana 20

1km

Trať č. 235.

Peážní dráha. Jediná dochovaná.

Koleje cizí země.

Spojující Drážďany s Žitavou.

1 096 metrů dlouhý úsek, křižující naše území.

47 vteřin, kdy se pravidelně vrátí na území lidská stopa.

Sto čtyřicet let projíždí. Zažila lepší chvíle rozkvětu, ale i pády celé osady. Bez zastavení.

Dlouho se uvažovalo o vzniku malého nástupiště, to ale nikdy nebylo dokončeno.

Je tak pouhým symbolem. Chvilkovou stopáží.

Nachvilku to ve Fukově zase žije.

Na pár vteřin.

Am Frühlingsberg

Oppach

Taubenheim

Fukov

Neusalza-Spremberg

Sonneberg

Rožany

Šluknov

Ebersbach

Jiříkov

- Hlavní hraniční komunikace
- Zapomenutá hraniční stezka

analýza / krajina

1km

Cesty.

Osídlená oblast. Asfaltky a špatně vyskládaný chodníky dlažbou. Ty střídá rozbahněná cesta, tvořená štěrkem, směřující do periferie.

Vstupuješ do nitra krajiny. Občas jdeš po polní cestě, někdy po trávě a musí tě vést tvůj vlastní instinkt. Náznaky života připomínají drobnosti podél nich. Kříž podél cesty. Barevný sprej na kmeni stromu.

Pokácet.

Linie.

Pruhy v krajině. Většinou tvořená stro-mořadím podél cest. Husté aleje, dělicí mozaiku na střípky.

Čáry na zeleném plátně.

Střídají je zatáčky, zařezávající se do hlubky země. Mají svoji sílu, je slyšet.

Meandry řek, ústící do modrých ploch rybníků.

Body.

Objevují se po celém území. Jsou jako majáky. Orientační značky v pusté krajině. Často k nim směřují právě naše kroky. Můžou to být stromy, samostatně stojící uprostřed nekonečné roviny.

Následujeme je a koukáme do nebe srkze jejich koruny.

Balvany, náhodně roztoušené. Bez života.

Masa kamene, pomalu se propadající do jílu.

1. Konečně na místě. Nádraží

2. Rybník.

3. Poslední český stavení. Statek. Krásnej.

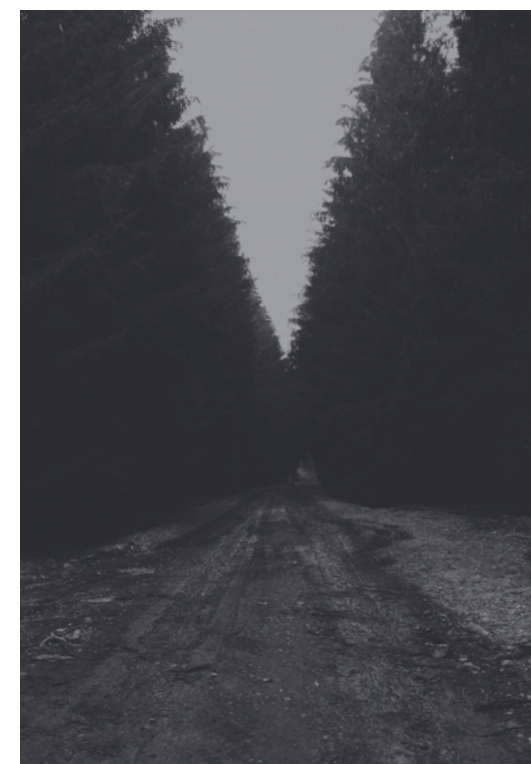
4. Užívám si výhledy. Krajina a já.

Začíná se vlnit.

5. Hranice.

Přijde mi sms, že jsem v Německu.

6. Les a bahno. Bílý tenisky.

Pražák.

7. Řadí tu kůrovec. Už jsem skoro na místě.

Něco je ve vzduchu.

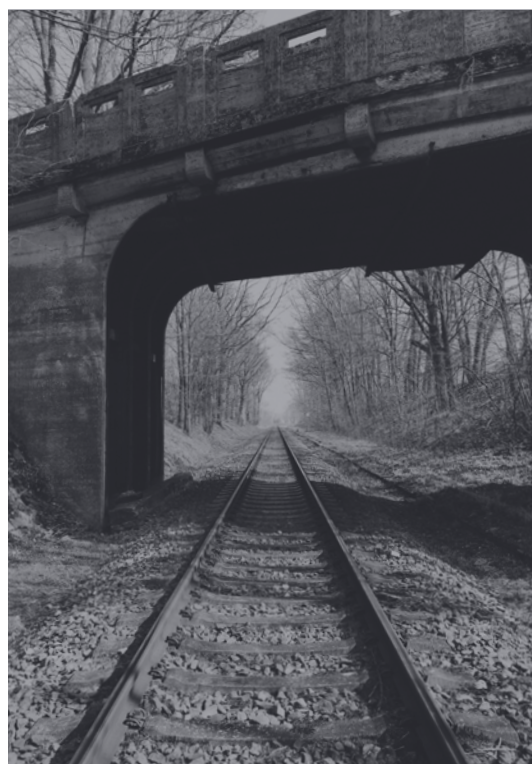

8. Původní vodojem. Opravený. Bojí se.

9. Fukovská krajina. Jsem tu.

Cítím prázdnotu. Divnej pocit.

10. Koleje. Nadchod.

11. Pohled na hřbitov. Topící se v krajině.

13. Konec. Dál už je Německo. Obyvatele ale zůstávají stejní. Zvláštní.

12.

Hřbitov.

Jediný zůstal na svém místě.

Silným symbolem dvou zemí, které spojovala jedna malá vesnice.

Jsou tu pohřbeny generace lidských příběhů.

Bez květin, bez svíček, bez mramorových náhrobků.

Jen kameny s bílým křížem a letopočtem.

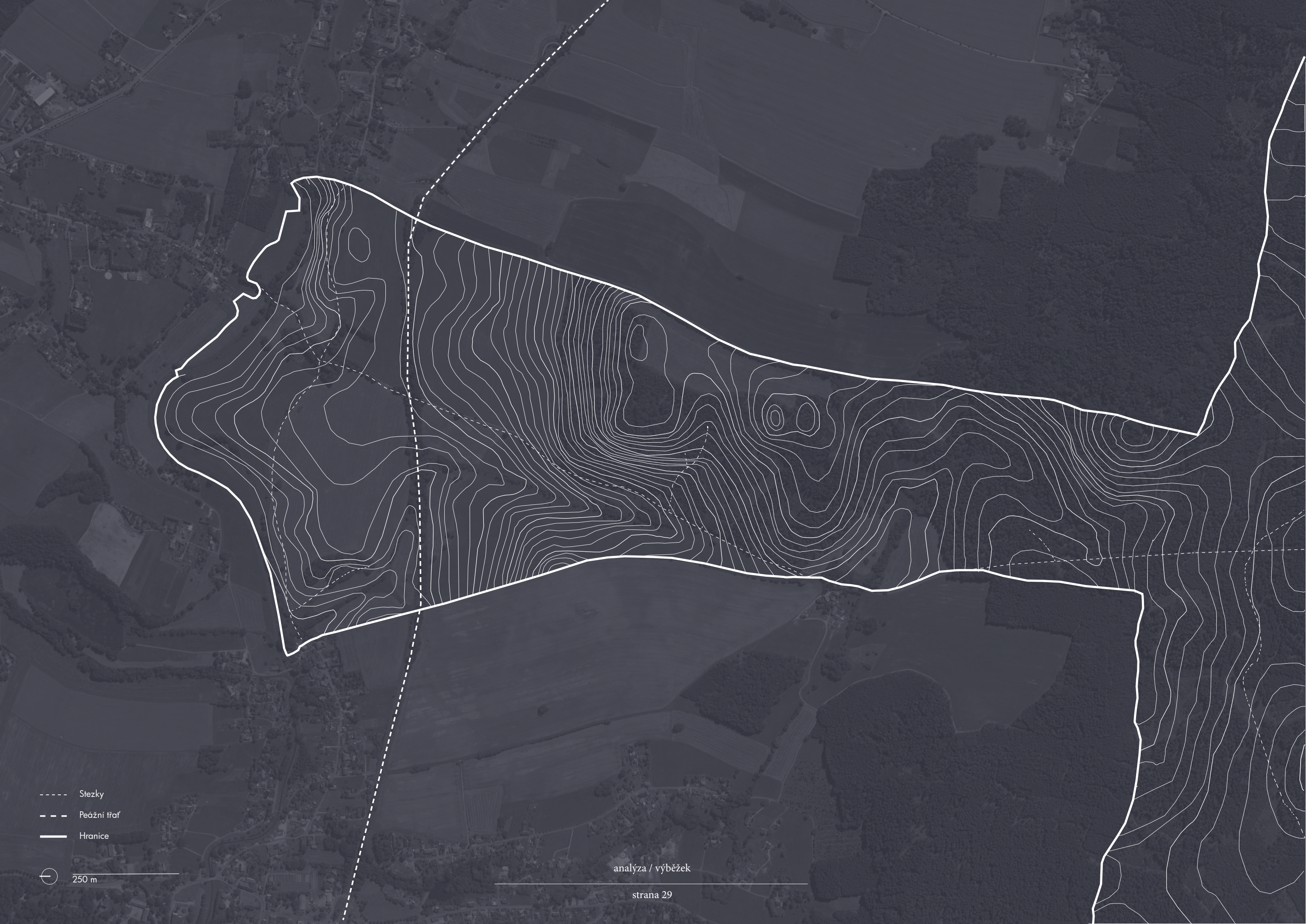
Hranice je tvořena rozpadající se kamenou zdí. V některých místech už pomalu začínají prosvítat kmeny okolních náletů.

Jakoby ani tohle místo nemělo stát věčně. I jeho příroda časem pohltní.

Co ale zůstane, je odkaz. Osudy. Životy. Příběhy.

Utrpení.

- Stezky
- - - - - Peážní trť
- Hranice

250 m

analýza / výběžek

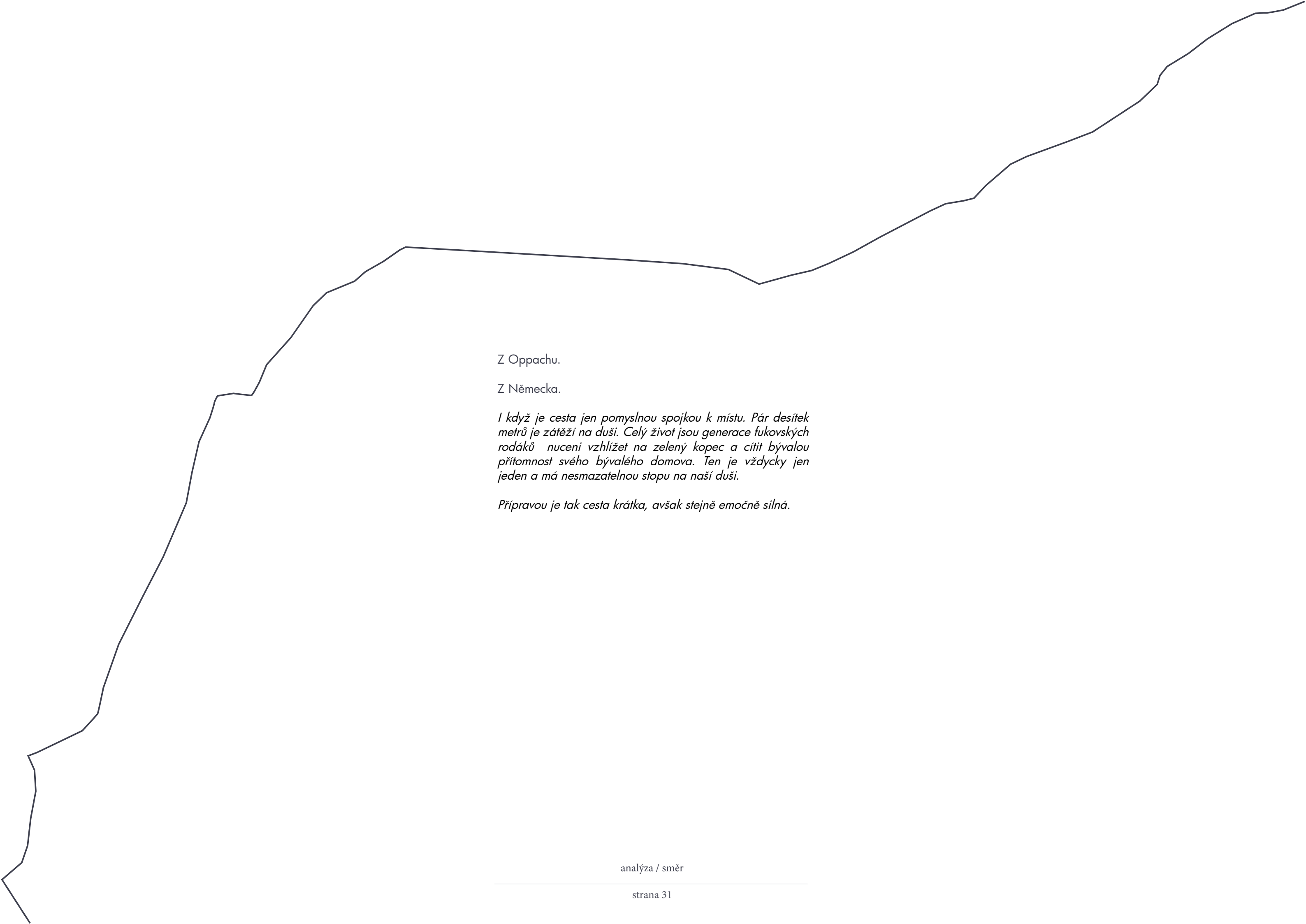

Ze Šluknova.

Z Čech.

Cesta je dlouhá. Osm kilometrů do místa cíle. Převážně krajinou. Do kopce i z kopce. Člověk si vyčistí hlavu. Sleduje okolní horizonty, měnící se každých sto metrů. Možná až spirituální příprava. Je to důležitá příprava.

Součástí duchovních mostů. Proces ke smíření.

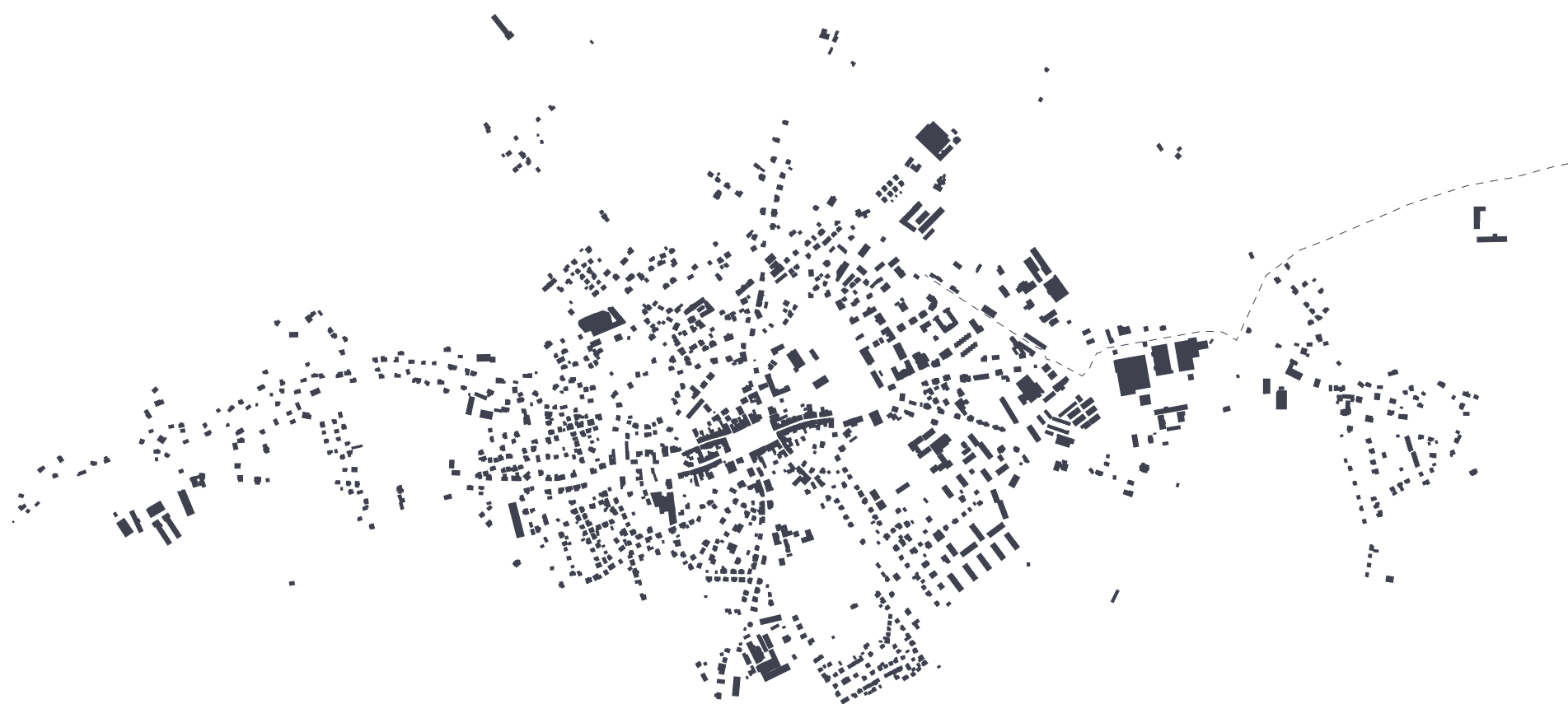

Z Oppachu.

Z Německa.

I když je cesta jen pomyslnou spojkou k místu. Pár desítek metrů je zátěží na duši. Celý život jsou generace fukovských rodáků nuceni vzhlížet na zelený kopec a cítit bývalou přítomnost svého bývalého domova. Ten je vždycky jen jeden a má nesmazatelnou stopu na naší duši.

Přípravou je tak cesta krátká, avšak stejně emočně silná.

--- Zapomenutá stezka na hranice
 ■ Zástavba

250m

analýza / osídlená krajina

strana 32

Šluknov.

Český město.

Začátek mojí cesty. První pocity jsou dost rozpačité, přesto se v těchto obydlených vrchovinách rychle orientuju. Všude jsou známky blízkosti hranic. Německé překlady na každém jídelním lístku. Potkávám tak tři cedule směřující člověka na öffentliche toilette. Obyvatelé si mě hodně prohlíží. Paní se mě ptá, kde je pošta. Krčím rameny, víc bohužel udělat nemůžu. Před nádražím jsem rozdál tak půl krabičky.

Drahej výlet.

Architektura je tu taky značně olivněná sousedním státem. Hrázdní polorozpadlých domů na každém rohu.

Hledám místní kostel. Načerpát atmosféru.

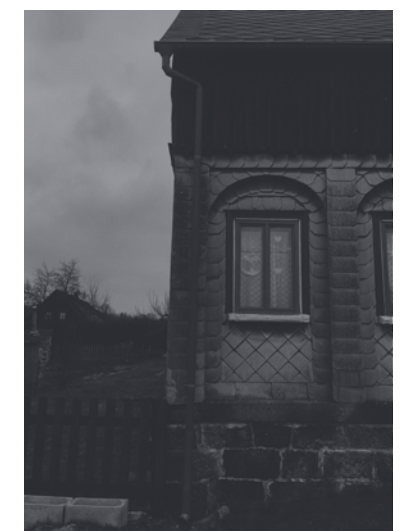
Kostel svatého Václava.

Cestou, necestou.

Před nádražím.

Detaily.

analýza / osídlená krajina

Oppach.

Sasko.

Rozlehlé město bez jediného svatostánku. Zvláštní.

Místo, které založili Fukovští obyvatelé. Kousíček od domova. Už v Německu, přesto mi tu rozuměli po hlase. Vypτάvali se, odkud jdu. Lámanou němčinou, spojenou s angličtinou jim odhaluji svůj příběh. Vítají to s otevřenou náručí. Sami cítí jisté nutkání smíření. I oni vnímají křivdy a rozepsané stránky.

Fukov tu každý zná.

Jeden pán, co zrovna venční psa mi vypraví, že jejich soused má kořeny ve Fukově. Vzpomíná prý často na zelené louky plné života.

Stará fara bez kostela.

Restaurace.

Liberec?

Dialog s přírodou.

..... Zaniklá křížová cesta

■ Zástavba

250m

analýza / osídlená krajina

Stará fara bez kostela.

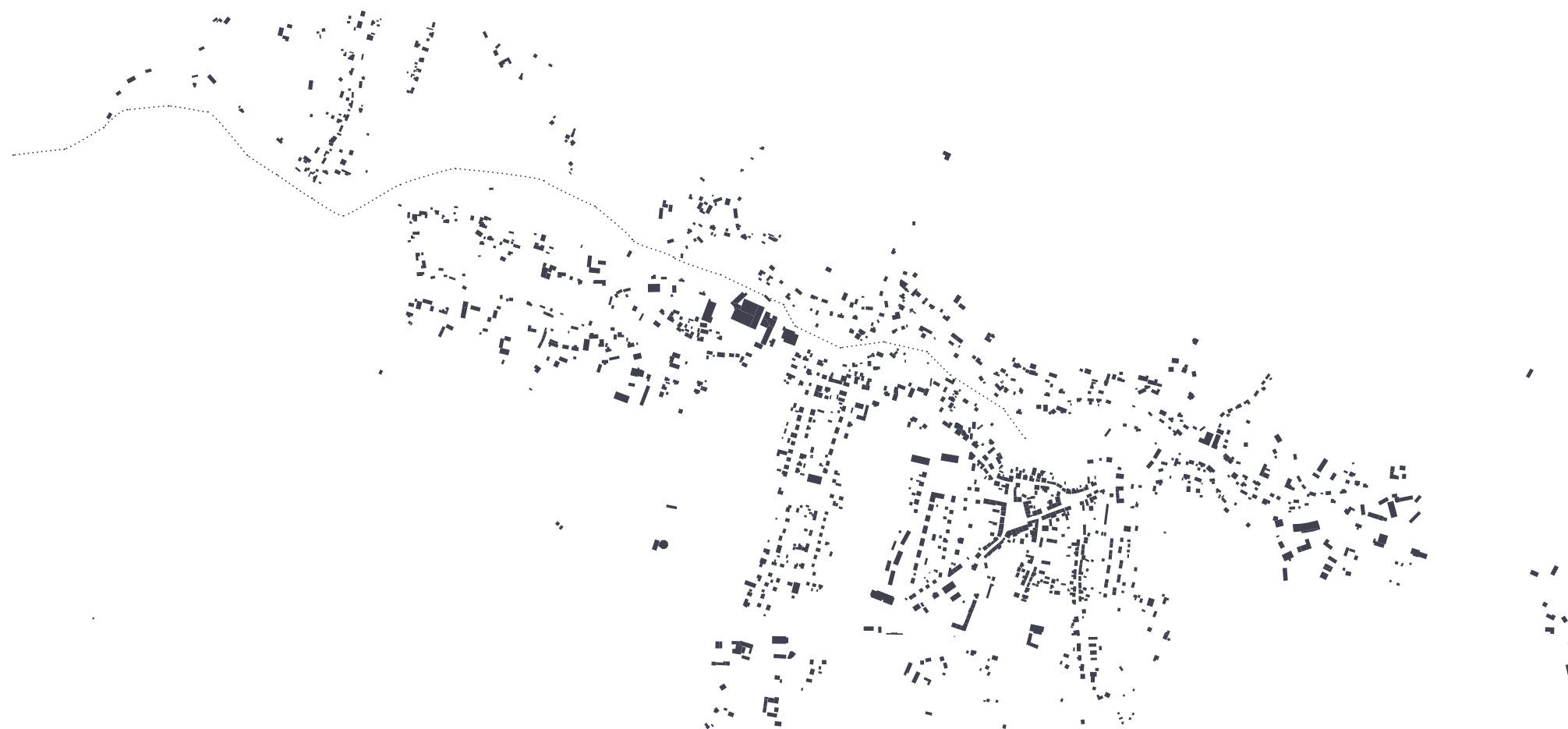
Restaurace.

Liberec?

Dialog s přírodou.

..... Zaniklá křížová cesta

■ Zástavba

250m

analýza / osídlená krajina

Stará fara bez kostela.

Restaurace.

Liberec?

Dialog s přírodou.

Šluknov.

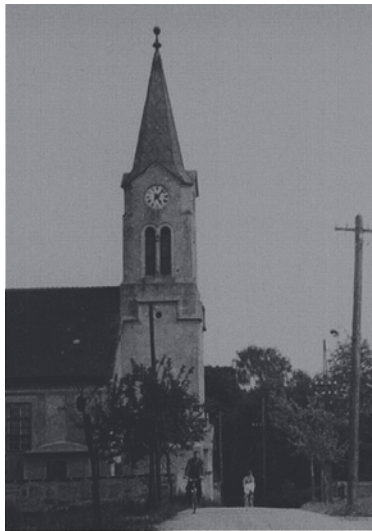
Český město.

Začátek mojí cesty. První pocity jsou dost rozpačité, přesto se v týhle obydlený vrchovině rychle orientuju. Všude jsou známky blízkosti hranic. Německý překlady na každým jídelním lístku. Potkávám tak tři cedule směřující člověka na öffentliche toilette. Obyvatelé si mě hodně prohlízejí. Paní se mě ptá, kde je pošta. Krčím rameny, víc bohužel udělat nemůžu. Před nádražím jsem rozdál tak půl krabičky.

Drahej výlet.

Architektura je tu taky značně olivněná sousedním státem. Hrázdění polorozpadlých domů na každém rohu.

Hledám místní kostel. Načerpát atmosféru.

Bývalý kostel sv. Václava.

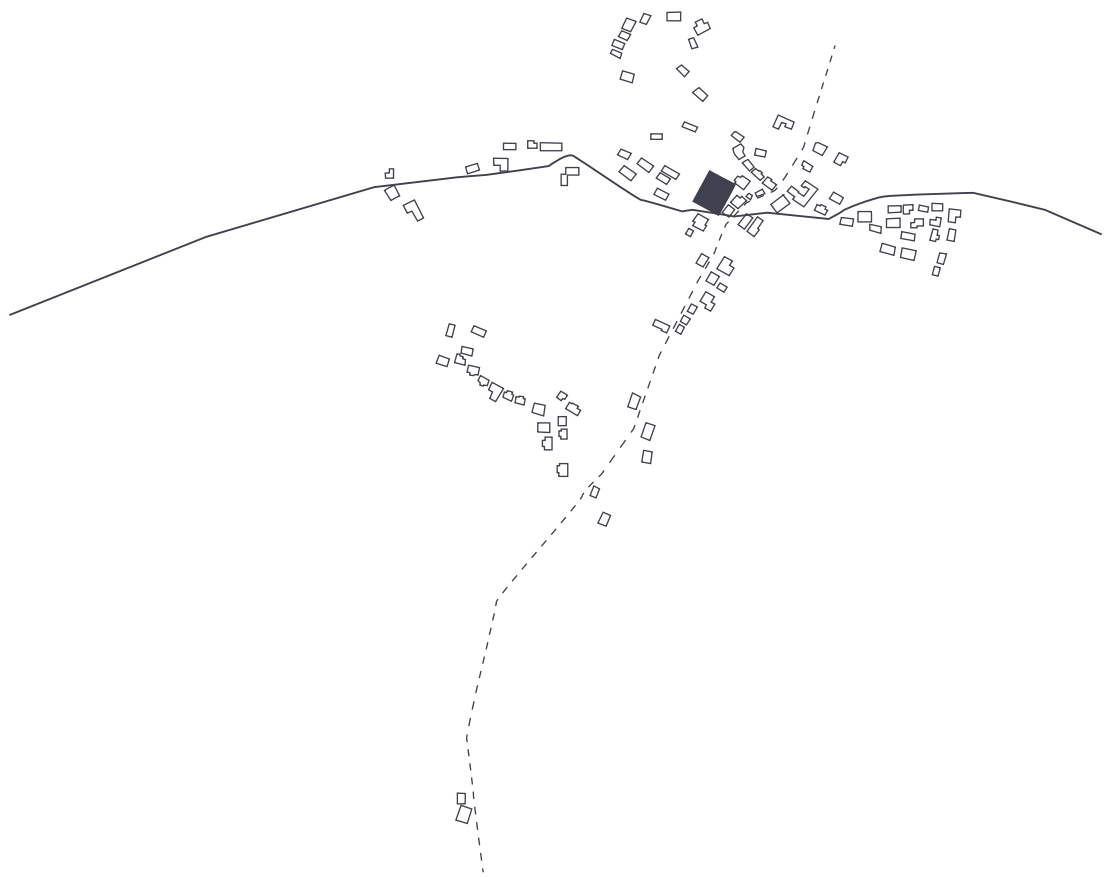
Fara.

Pohled z bývalé rozhledny.

Pohled od hostince.

- Zaniklá křížová cesta
- - - Zapomenutá stezka na hranice
- Zaniklá zástavba
- Zástavba

250m

První písemná zmínka o Fukovu pochází z konce 15. století.

Dvakrát se v minulosti uvažovalo o přičlenění Fukova k Německu.

Poprvé v roce 1848, podruhé v roce 1919.

Zdejší obyvatelé se však v obou případech v referendu vyjádřili pro zachování obce v Čechách.

Do roku 1945 zde byla dvoutřídní obecní škola, kostel sv. Václava s farou, pošta, celnice a před rokem 1938 se zdejší obyvatelé sdružovali v osmi zájmových spolcích.

Existovalo zde 58 živností, dvě desítky obchodů, pět hostinců. Část obyvatel byla zaměstnána při těžbě kamene, který se tu též zpracovával.

S novým režimem se ale začínají pomalu sbíhat mračna, pomalý a smutný osud.

Blíží se konec celé vsi.

Po vyhlášení pohraničního pásma zanikl poslední život na tomto území.

Všechno musí pryč.

Klíčem je fakt, že se spousta původních obyvatel Fukova odebrala jen na druhou stranu říčky Sprévy, kde je dnes saské město Oppach. Zůstali tak jen téměř co by kamenem dohodil od svých domovů.

Ačkoli Fukov zmizel z mapy už skoro před 62 lety, snad všichni obyvatelé Šluknovského výběžku dobře vědí, kde ho hledat.

Z celé vesnice tak zbyl jen hřbitov.

Jediné dochované místo bývalého života.

Pohřebiště dvou národů.

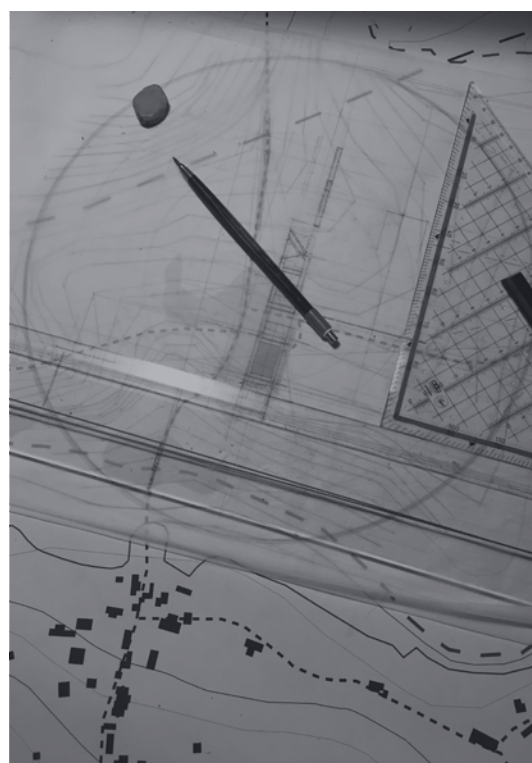
Zbylé budovy byly rozprášeny dynamitem.

Připomínkou jsou kamenné fragmenty budov, rozházené v okolí hřbitova, předstírající svoji přítomnost.

„Od chvíle, kdy jsem věděla, že už tu dlouho nebudeme, jsem svět viděla zcela jinýma očima. Lásky k přírodě v její tisícové proměně mě popadla jako veliká touha. Všecko jsem do sebe vstřebávala, abych každou maličkost uložila do koutku svého srdce a do konce svého života hýčkala. Hluboké dojmy z cesty, kterou jsme po dlouhá léta každodenně zdolávali, šplíchání vln naší říčky, její hukot při velké vodě, zvonky na louce i modré vážky. Traviny roustoucí na louce jakoby ve větru tancovaly. Když kvetla arnika, vypadala louka jako velký žlutý koberec. Ještě dnes je terasovitý terén krajiny znatelný. Vznikl díky malým políčkům, které obhospodařovaly místní ženy, zastupující své muže, bojující na frontě, za pluhem. Truchlily však nad smrtí svých synů, které jim vzala válka. Zanedlouho i je ukládaly do hrobu. I to patřilo k našemu domovu. Malé údolí, které nám připomínalo ráj. Každé ráno se pokaždé nebe zcela otevřelo a bylo možné pozorovat, jak vycházející slunce tvoří svítící pruhy, které rychle zatlačovaly zbytek noci.“

- Ingebor Hötzel (Fukovská rodačka)

Kostel, stejně jako divadlo "má právo" ingerence do panenské krajiny.

KONCEPT

Vlastní úvaha. Myšlenka. Proces.

Snažím se o projevení architektury, jež dokáže naslouchat vnitřní energii obsaženou v krajině, s cílem vepsání fyzického i psychického prostoru, který umožní vstřebat, probudit a zvýraznit emoční vlastnosti a učinit je tak vnímatelnými. Jedině architektura díky svému měřítku a síle dokáže sjednotit tyto, pro mě krajinné časové existence.

Krajina, pro mě jistou svobodou. Jak myšlenek, tak i pohybu. Každý návštěvník, poutník, objevitel, cítí jistou nutnost hledání vlastního obrazu.

Duševního i tělesného.

Není jen chvíle, která končí, jako jedna generace. Je tu věčně a proto je nutné ji nejdříve pochopit. Beru v potaz pomalé tempo jejího plynutí.

V mém dialogu s krajinou je jistá forma zachycení minulosti, přítomnosti a následků.

Obloha se stejně jako moře nebo pustina táhne a rozpouští v obzoru. Letmo se zmiňuje o budoucnosti, která je neznámá, přesto plná možností.

Chápání krajiny je pro mě hlavně o chápání vztahů.

Obydlená - neobydlená.

Čistá.

krajina ticha

Krajina ticha se nachází na pomezí mezi přírodou a městem, někde mezi stvořením a zánikem.

Je němým pamětníkem, zapisujícím si prožitou historii.

Uchovává si rány doby, hojí se.
Dovoluje nám číst v propletených cestách života.
Nikdy nezapomíná.

Hledání klid je uzavření míru s krajinou.

Čistá, panenská, možná až svatá krajina.
Poskvrněna osudem pohraničí.
Zastavil se tam čas.

Osudy beznadějných lidí, kteří museli ze dne na den
opustit své domovy a vstoupit do neznáma.
Začít nový život.

Duše zůstaly pohřbeny hluboko pod tuhým jilem.

Opustili krajinu, protože museli.

Krajina se stává uměleckým médiem. Obrazem dějin.

Josef Sudek / prales Mionší

duchovní most

Spojnice mezi duchovním a fyzickým, spojení každodenního života a náboženství.

Meziprostory utvářejí spojku příběhů, které povyšují a posunují.

Cesta je důležitou přípravou, zklidněním.

Bezproblémově a uváženě zaujmout svoje místo v krajině, místo, které očistí od neštěstí minulých.

Následuje pokorně krajinu, vnímá ji, vytváří hranice, leč hranice jsou náštěm mezi místem.

Duchovní místo, lék na absenci času a prostoru, ukazuje na teď a tady.

Posvátný je důsledek, promyšlená rovnice. Není samo o sobě hledáno.

Duchovní most jako klenot světla, vítá liturgii, je schránkou víry.

Bránou

mezi nebem a zemí. Bohem a člověkem.

Vysoký objem ukrývá návštěvníka a rámuje oblohu svou jasnou přítomností. Je záchytným bodem v krajině.

Má jako jediný s divadlem "právo" ingerence do panenské krajiny.

Je majákem víry a naděje.

Víra nemusí být vidět, nýbrž cítit.

Kde je víra, tam je i život.

zmizelý život

Fukov.

Lidé tu žili své životy smíření s přírodou.

V blízké hranici s Německem. V souznění. Dva národy, jedno obyvatelstvo.

Přesto dvakrát jednomyslně hlasovali pro zůstat na Českém území.

Mluvili německy, přesto se cítili být hrdými Čechy.

Zapomenuti v nejsevernějším obývaném území.

Jejich naděje na klidný život skončila s novým režimem.

Pohraniční pásmo. Všechno musí pryč.

Zmizely hostince, školy, domovy. Poslední se v prach proměnil Fukovský kostel, stejně jako víra ve svobodný život.

Část obyvatel zmizela tiše na území naší republiky.

Svoje pocity a svobodu zahrabali hluboko do Fukovské krajiny.

Hrstka těch, kteří se nedokázali smířit zakládají nové domovy pár desítek metrů od jejich rodiště.

Těsně za hranicemi vzniká Německé město Oppach. Tvoří ho pamětníci, kteří po zbytek života koukají na prázdné pláne svého domova.

Stále s pochroumanou duší, stále bez svého místa odpočinku.

Celý život nuceni pohledem prožívat opakovaně svůj osud.

celkový pohled na Fukov s kostelem / 1945

symboly

Architektura a Krajina.

Jednoduché geometrické tvary, rezonující v prostoru. Pomáhající zvýraznit emoční stránku člověka a vyzdvihnout pravou tvář krajiny.

Dovolují svým zásahem předat jasnou zprávu, myšlenku.

Stávají se tichým průvodcem bloudění v přírodě.
Podávají nám pomocnou ruku, když se cítíme ztraceni.

Vedou nás v našich životech.

My je s pokorou následujeme.

Donutí nás zastavit, zpomalit naše tempo. Možná někdy i změnit náš směr cesty.

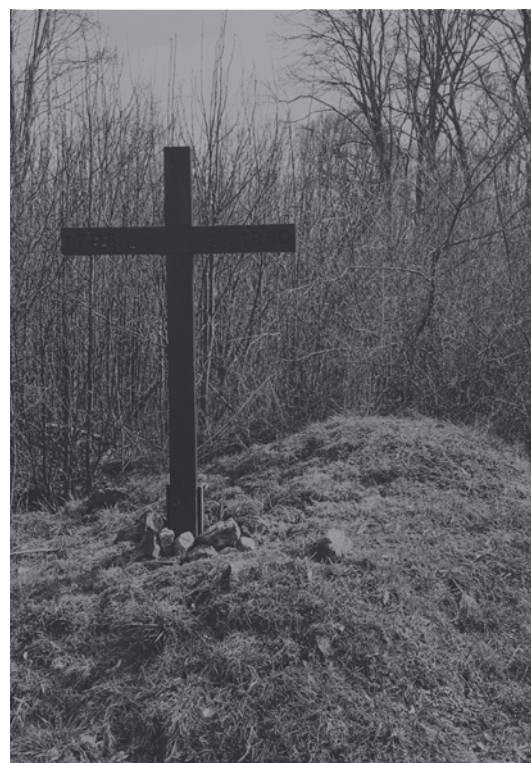
Každý z nich vlastní svoje pole. Jakési magnetické prostory, obsahující siločáry, jež nás přitahují, nebo naopak odpuzují.

Je důležité najít jejich rovnováhu.

Situaci, kdy se pole protínají a my pociťujeme jejich dotek.

Jemné vnitřní přechody.

Jedině tak může docházet ke smíření s krajinou.

geometrie

Horizontální versus lineární.

Směry mířící za svým cílem.

Oba v nás vyvolávají rozdílné pocity.

Nekonečno ducha směřující do nebes, časové osy směřující do země.

Linie, kopírující pozemskou rovinu. Mizející postupně v dáli.

Stává se pro mě až povinností, pracovat s úrovní terénu.

Jít do hloubky. Do zakořeněných pamětí.

Obejvovat se na území mezi oblohou a nitrem země.

Stejně tak významná je práce s již existujícími prvky, vyskytujícími se v prostoru přírodní malby.

Doplnit nepravidelnou rozmanitost krajiny ostrou hranou, rozdělením, lehkou intervencí, pravidelností, která poukazuje na zásah člověka.

Neporušit a nepřetrhat přitom žíly jediné živé scenerie co tu zbyla.

NÁVRH

Intervence. Vcítění. Zvýraznění.

